

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE ROMANYA HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti, bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacaktır.

İki ülke arasındaki mevcut ekonomik işbirliği ilişkilerini geliştirme arzusu ile,

Türkiye Cumhuriyeti'nin ülkesindeki Romen yatırımcıların yatırımlarını ve Romanya'nın ülkesindeki Türkiye Cumhuriyeti yatırımcılarının yatırımlarını teşvik etmeye ve bunlar için elverişli koşullar yaratmaya kararlı olarak,

Bu Anlaşma kapsamında yatırımların korunmasının bu alandaki girişimleri teşvik edeceği ve her iki ülkenin de ekonomik refahını artıracağını kabul ederek,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1

Tanımlar

İşbu Anlaşmanın amaçları bakımından:

(a) "bir Akit Tarafın yatırımcısı" terimi, her bir Akit Taraf ile ilgili olarak, diğer Akit Tarafın ülkesinde bu Akit Tarafın ulusal kanun ve nizamlarına uygun olarak yatırım yapan ve aşağıda yer alan kişileri ifade eder:

- (i) uygulanabilir ulusal kanunlarına göre Romanya vatandaşısı ya da Türkiye Cumhuriyeti vatandaşısı olan gerçek kişi;
- (ii) söz konusu Akit Tarafın ulusal kanunları ve nizamları çerçevesinde kurulmuş ya da başka bir şekilde usulüne uygun olarak örgütlenmiş ve yönetim merkezi gerçek ekonomik faaliyetleriyle birlikte o Akit Tarafın ülkesinde bulunan şirketleri, kuruluşları ve iş ortaklılarını da kapsayan tüzel kişiler.

(b) "yatırım" ev sahibi Akit Tarafın ulusal kanun ve nizamlarına uygun her çeşit malvarlığını ve bunlarla sınırlı olmamak üzere aşağıdakileri içerir:

- (i) hisseler veya bir şirkete katılımın diğer şekilleri;
- (ii) taşınır ve taşınmaz mallar ile ipotek, tedbir, rehin gibi mülkiyet hakları veya benzer mülkiyet hakları;
- (iii) yeniden yatırımda kullanılan gelirler;
- (iv) para alacakları veya mali değer taşıyan ve bir yatırımla ilişkili olan edim alacakları;

- (v) patentler, ticari markalar, ticari isimler, endüstriyel tasarımlar, "know-how" ve peştemaliye dahil sınai mülkiyet hakları ve fikri mülkiyet hakları;
- (vi) kanun veya sözleşmeyle tanınan, özellikle doğal kaynakların araştırılması, çıkarılması ve kullanılması ile ilgili imtiyazlar.

Adı geçen terim yatırımin yapıldığı Akit Tarafın ülkesindeki kanunlarına ve nizamlarına uygun olarak yapılmış bütün doğrudan yatırımları ifade eder. Yatırımlar terimi, bir Akit Tarafın ülkesinde işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce veya sonra yapılmış bütün yatırımları kapsar

(c) "gelirler" terimi, bir yatırımdan elde edilen ve bunlarla sınırlı olmamak üzere özellikle kar, temettü, faiz, imtiyaz ücreti, sermaye kazançları veya ücretleri ifade eder.

(d) "ülke" tanımı, her Akit Taraf ile ilgili olmak üzere, kara ülkesini, karasularını ve bunların üstündeki hava sahası yanında Akit Tarafların uluslararası hukuka uygun olarak, egemenlik, egemenlik hakları veya yargı yetkisini kullanmaya yetkili olduğu deniz ve denizaltı alanlarını ifade eder.

MADDE 2

Yatırımların Teşviki ve Korunması

(1) Her bir Akit Taraf ulusal kanunlarına ve nizamlarına uygun olarak ülkesindeki diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını teşvik edecek ve bunları kabul edecektir.

(2) Avrupa Birliği'nin alacağı tedbirler saklı kalmak koşuluyla, her bir Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımları her zaman adil ve eşit muameleye tabi olacak ve diğer Akit Tarafın ülkesinde tam korumadan yararlanacaktır. Hiçbir Akit Taraf makul olmayan ya da ayrımcı tedbirlerle bu gibi yatırımların yönetimine, devamına, kullanımına, tasarrufuna, büyütülmesine veya elden çıkarılmasına hiçbir şekilde kısıtlama getiremez.

MADDE 3

Milli Muamele ve En Çok Gözetilen Ulus Kaydı

(1) Her bir Akit Taraf, kendi ülkesindeki diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına, kendi yatırımcılarının yatırımlarına ya da herhangi bir üçüncü devletin yatırımcılarının yatırımlarına uyguladığından daha az elverişli olmayan bir muamelede bulunacaktır.

(2) Bu Anlaşmanın milli muamele ve en çok gözetilen ulus kaydı hükümleri, her bir Akit Tarafın bir gümrük birliğine, ekonomik veya parasal birliğe, bir ortak pazaraya veya serbest ticaret bölgесine üyeliğinden veya ortaklığinden kaynaklanan ve kendi yatırımcılarına, bu tip birlik, ortak pazar veya serbest ticaret bölgесine üye devletlerin veya diğer üçüncü bir devletin yatırımcılarına uygulanan tüm mevcut veya gelecekte ortaya çıkabilecek avantajlara

uygulanmaz. Bu gibi bir muamele her bir Akit Tarafın Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi ya da vergi konularıyla ilgili karşılıklılık temelindeki diğer anlaşmaya dayanarak bir üçüncü ülkenin yatırımcılara uyguladığı herhangi bir avantaja yönelik olarak da uygulanmayacaktır.

(3) Her bir Akit Taraf diğer Akit Tarafın yatırımcıları tarafından ülkesinde yapılan yatırımlarla ilgili olarak üstlenilmiş diğer yükümlülüklerle riayet edecektir.

MADDE 4

Kamulaştırma ve Tazminat

(1) Aşağıdaki koşullar gerçekleşmedikçe, bir Akit Tarafın yatırımcıları tarafından diğer Akit Tarafın ülkesinde yapılan yatırımlar, kamulaştırılamaz ya da millileştirilemez ya da benzer bir etkiye sahip diğer tedbirlere tabi tutulamaz:

- (a) önlemlerin kamu yararı amacıyla kanuna uygun olarak alınmış olması.
- (b) önlemlerin ayrımcı olmaması.

(2) Tazminat, hangisi daha erken gerçekleşirse, kamulaştırmının yapıldığı ya da kamuya duyurulduğu andaki yatırımin gerçek piyasa değerine tekabül edecek ve etkili bir şekilde gerçekleştirilebilir, serbestçe transfer edilebilir olacak ve gecikmeksizin ödenecektir. Tazminatın ödenmesinin gecikmesi durumunda, yatırımcı ödemeyenin yapılmasındaki makul olmayan gecikme süresi için faize hak kazanacaktır.

(3) Yatırımcının talebi üzerine, tazminat miktarı, yatırımin yapıldığı yerdeki Akit Tarafın mahkemesi ya da diğer bir yetkili organı tarafından yeniden takdir edilebilir.

MADDE 5

Zararlar için Tazminat

Bir Akit Tarafın, diğer Akit Tarafın ülkesinde savaş ya da diğer silahlı çatışma, olağanüstü hal, isyan, ayaklanma ya da kargaşa nedeniyle yatırımı zarara uğrayan yatırımcıları, diğer Akit Tarafça, tazminat ya da diğer çözümler hususunda, söz konusu Akit Tarafın kendi yatırımcılarına ya da herhangi bir üçüncü ülkenin yatırımcılarına uyguladığından daha az elverişli olmayan bir muameleye tabi tutulacaktır. Avrupa Birliği tarafından alınan tedbirler saklı kalmak şartıyla, mevcut olması halinde, bu Madde kaynaklı ödemeler serbestçe transfer edilebilir olacaktır.

Yatırım Uyuşmazlıkların Çözümlenmesi

(1) Bu Maddenin amaçları bakımından bir yatırım uyuşmazlığı aşağıdakileri kapsayan bir uyuşmazlık olarak tanımlanmaktadır:

- (a) bir Akit Tarafın yabancı yatırım otoritesi tarafından diğer Akit Tarafın bir yatırımcısına verilen herhangi bir yatırım izninin yorumu veya uygulanması, ya da
- (b) bir yatırımla ilgili olarak işbu Anlaşmayla verilen ya da tanınan herhangi bir hakkın ihlali.

(2) Bir Akit Taraf ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasında, ilk Akit Tarafın ülkesindeki söz konusu yatırımcının yatırımıyla ilgili herhangi bir uyuşmazlık, uyuşmazlığın tarafları arasında, mümkün olduğunca dostça görüşmeler ve müzakereler yoluyla çözümlenecektir.

(3) Eğer bir uyuşmazlık çözümlenmesi talep edildiği tarihten itibaren altı ay içerisinde görüşmeler ve müzakereler yoluyla çözümlenemezse, uyuşmazlık yatırımcının tercihi doğrultusunda aşağıdaki yerlere sunulacaktır:

- (a) Her iki Akit Tarafın da Sözleşmeye taraf olması durumunda, 16 Mart 1965'te Washington'da imzalanan "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi" ile kurulan Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID),
- (b) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL) Tahkim Usulü Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir tahkim mahkemesi (UNCITRAL).

(4) Yatırım uyuşmazlıklarının, Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e sunulması 18 Mart 1965'te Washington'da imzaya açılan "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi"nde öngörülen prosedüre uygun olarak yapılacaktır.

(5) Tahkim heyeti hukuk kaynaklarını aşağıdaki öncelik sırasına göre göz önünde bulundurarak, hukuk temelinde karar verecektir:

- işbu Anlaşmanın hükümleri ve Akit Taraflar arasındaki diğer ilgili Anlaşmalar;
- ilgili Akit Tarafın yürürlükteki hukuku;
- yatırımlarla ilgili özel anlaşmaların hükümleri;
- her iki Akit Tarafça tanınan uluslararası hukukun genel ilkeleri.

(6) Bu Maddenin 3. ve 4. paragraflarının hükümlerine rağmen;

Türkiye Cumhuriyeti tarafından, 3 Mart 1989'da, "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi"nin 25 (4)

Maddesine göre Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e, (bundan sonra "Merkez" olarak anılacaktır) sunulan bildirime uygun olarak;

- a) yalnızca Türkiye Cumhuriyetinin yabancı sermaye konusundaki ilgili mevzuatına uygun olarak, mevcut olması halinde, gerekli izni elde etmiş yatırım faaliyetlerinden doğrudan kaynaklanan ve fiilen başlamış uyuşmazlıklar, Merkez'in yargılama yetkisine veya diğer uluslararası uyuşmazlık çözüm mekanizmasına sunulabilir; ve
- b) gayrimenkuller üzerindeki mülkiyet hakları ve aynı haklara ilişkin uyuşmazlıklar tamamen Türk mahkemelerinin yargılama yetkisindedir ve bu nedenle "Merkez"e ya da diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözümü mekanizmasına sunulamaz; ve
- c) Devletler ile diğer Devletlerin Vatandaşları arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesinin 64. Maddesi ile ilgili olarak:

Türkiye Cumhuriyeti, "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi"nin yorumu ya da uygulanmasıyla ilgili olarak Türkiye Cumhuriyeti ve diğer herhangi bir Akit Devlet arasında ortaya çıkmış ve görüşmeler yoluyla çözümlenmemiş herhangi bir uyuşmazlığın Uluslararası Adalet Divanı'na götürülmemesini kabul etmeyecektir.

(7) Tahkim kararları, uyuşmazlığın bütün tarafları için nihai ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Akit Taraf tahkim kararını kendi ulusal kanunları doğrultusunda yerine getirmekle yükümlüdür.

MADDE 7

Transferler

(1) Avrupa Birliği tarafından alınan tedbirler saklı kalmak üzere, her bir Akit Taraf bir yatırımla ilgili bütün transferlerin ülkesinden içeri ya da dışarı serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasına izin verecektir. Bu gibi transferler aşağıdakileri içerir:

- (a) gelirler;
- (b) yatırımin tasfiyesinden veya tamamen ya da kısmen satışından elde edilen gelirler;
- (c) yatırımlar için alınmış krediler ve buna bağlı faizler için yapılan ödemeler;
- (d) yönetim ve teknik yardım ücretleri;
- (e) diğer Akit Tarafın ülkesinde yapılmış yatırımlarda çalışmasına izin verilen vatandaşların net kazançları.

(2) Transferler, transfer tarihinde geçerli olan kur üzerinden, yatırımin yapıldığı konvertible para birimi ya da yatırımcı tarafından mutabık kalınan herhangi bir konvertible para birimi ile gecikme olmaksızın yapılacaktır.

MADDE 8

Halefiyet

- (1) Eğer bir Akit Tarafın yatırımcısının yatırımları kanunla kurulmuş bir sistem dahilinde ticari olmayan risklere karşı sigortalanmışsa, sigortalayanın adı geçen yatırımcının haklarına, taleplerine ve davalarına bu tip sigortanın hükümlerine göre halefiyeti diğer Akit Tarafla tanınacaktır. Buna karşın, haklarını sigortayana devretmekle, yatırımcı yatırımla ilgili yükümlülüklerinden kurtulamaz.
- (2) Eğer Akit Taraflardan biri, diğer Akit Tarafın ülkesinde yapılan bir yatırım için ticari olmayan risklere karşı verilen bir garantiye dayanarak kendi yatırımcılarına ödeme yaparsa, bu Akit Taraf bu gibi bir garantinin hükümlerine göre, adı geçen yatırımcının haklarına, taleplerine ve davalarına olduğu kadar bu gibi haklarla bağlantılı yükümlülüklerine de halef olacaktır.
- (3) Sigortalayan ya da garantiyor yatırımcının kullanmaya yetkili olduğu haklardan başka bir hakkı kullanmaya yetkili olamaz.
- (4) Bir Akit Taraf ile sigortalayan veya garantiyor arasındaki uyuşmazlıklar işbu Anlaşmanın, hangisi uygun ise, 6. veya 10. Madde hükümlerine uygun olarak çözülecektir.

MADDE 9

Mevcut Yatırımlar

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce, bir Akit Tarafın yatırımcıları tarafından diğer Akit Tarafın ülkesinde yapılan yatırımlar bu Anlaşmanın hükümlerine tabi olacaktır. Buna karşın, bu Anlaşma, yürürlüğe girmesinden önce ortaya çıkan uyuşmazlıklara uygulanmayacaktır.

MADDE 10

Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıklar

- (1) Akit Taraflar arasındaki işbu Anlaşmanın yorumlanması ya da uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlıklar, mümkün olduğunda, iki Taraf arasındaki doğrudan ve anlamlı müzakereler yoluyla çözümlenmelidir. Eğer bu gibi bir uyuşmazlık müzakerelerin başlangıcından sonra altı ay içerisinde çözümlenemezse, o zaman, Akit Taraflardan birinin isteğiyle, uyuşmazlık bir tahkim heyetine sunulur.
- (2) Bu gibi bir tahkim heyeti her bir ayrı dava için şu şekilde oluşturulacaktır:

Tahkim talebinin alınmasından itibaren üç ay içinde, her Akit Taraf tahkim heyetinin bir üyesini tayin edecektir. Bu iki üye daha sonra üçüncü bir devlet vatandaşını seçecekler ve Akit Tarafların onayı üzerine bu kişi Heyet Başkanı olarak tayin edilecektir. Heyet Başkanı diğer iki üyenin tayin edildiği tarihten itibaren üç ay içinde tayin edilecektir. Eğer belirlenmiş zaman içinde gerekli atamalar yapılmamışsa, her bir Akit Taraf, başka bir anlaşma yoksa, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'ni gerekli atamaları yapması için davet edebilir. Eğer Başkan Akit Taraflardan birinin vatandaşısı ya da sözü edilen görevi yerine getirmesinde bir başka engel mevcut ise, Başkan Yardımcısı gerekli atamaları yapması için davet edilecektir. Eğer Başkan Yardımcısı Akit Taraflardan birinin vatandaşısı ya da onun da görevi yerine getirmesinde bir engel varsa, Akit Taraflardan herhangi birinin vatandaşlığı olmayan Uluslararası Adalet Divanı'nın en kıdemli üyesi gerekli atamaları yapması için davet edilecektir.

(3) Tahkim heyeti kararını bu Anlaşmanın ve Akit Taraflar arasında yapılmış ve yürürlükte bulunan diğer anlaşmaların hükümlerinin yanı sıra uluslararası hukukun genel ilke ve kurallarını da esas alarak verecektir. Tahkim heyeti kararlarını oyçokluğuyla alacak ve kararları nihai ve bağlayıcı olacaktır.

(4) Akit Taraflardan her biri kendi hakemi ile tahkim işlemlerinde temsil edilmesinden doğan tahkim masraflarını karşılayacaktır. Başkanın masrafları ve diğer masraflar, her iki Akit Tarafça eşit şekilde üstlenilecektir.

(5) Tahkim Kurulu kendi usulünü belirleyecektir.

MADDE 11

Yürürlüğe Girme, Değişiklik, Anlaşmanın Süresi ve Sona Ermesi

(1) Her bir Akit Taraf işbu Anlaşmanın ülkesinde yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal prosedürün tamamlandığını yazılı olarak diğer Akit Tarafa bildirecektir. İşbu Anlaşma iki bildirimden sonucusunun yapıldığı tarihte yürürlüğe girecektir.

(2) İşbu Anlaşma on yıllık bir süre için yürürlükte kalacak ve ilk on yıllık sürenin bitiminden sonra Akit Taraflardan biri Anlaşmayı bitirme niyetini diğer Akit Tarafa yazılı olarak bildirmediği takdirde yürürlükte kalmaya devam edecektir. Feshi-i ihbar diğer Akit Tarafça alındığı tarihten bir yıl sonra yürürlük kazanacaktır.

(3) İşbu Anlaşmanın son geçerlilik tarihine kadar yapılan yatırımlar bakımından, bu Anlaşmanın hükümleri sona erme tarihinden başlamak üzere on yıl süresince yürürlükte kalmaya devam edecektir.

(4) Bu maddenin ikinci paragrafına aykırı olmak üzere, Avrupa Birliği hukukunda gelecekte bir gelişme olması ya da Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne katılması durumunda, eğer gerekliyse, işbu Anlaşmanın hükümleri Akit Tarafların karşılıklı görüş birliğiyle, Romanya'nın ya da Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik statüsünden kaynaklanan yükümlülüklerine uyumlu olmasını sağlamak amacıyla tadel edilecektir.

Eğer bu gibi bir görüş birliğine varılamazsa, Akit Taraflardan her birinin anlaşmayı feshetme hakkı olacaktır. Anlaşma fesih bildiriminin alınmasından üç ay sonra yürürlükten kalkacaktır. Anlaşmanın fesih tarihinden önce yapılmış ya da edinilmiş ya da Anlaşmanın başka türlü uygulandığı yatırımlar bakımından, bu Anlaşmanın diğer maddelerindeki bütün hükümler fesih tarihinden itibaren bir on yıl huk süre için daha yürürlükte kalmaya devam edecektir.

(5) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti arasında 24 Ocak 1991 tarihinde Ankara'da imzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşvikî ve Korunması Anlaşması bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükten kalkacaktır.

Bükreş'te , 3 Mart 2008 tarihinde, iki kopya olarak, her biri eşit asıllar olmak üzere, Türkçe, Romence ve İngilizce dillerinde akdedilmiştir.

Yorumdaki farklılık durumunda, İngilizce metin üstün gelecektir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Romanya Hükümeti Adına

Kürşad Tüzmen
Devlet Bakanı

Ovidiu Silaghi
KOBİ'ler, Ticaret, Turizm ve
Serbest Mesleklerden Sorumlu
Bakan

A C O R D
ÎNTRÉ
GUVERNUL REPUBLICII TURCIA
ŞI
GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIVIND PROMOVAREA ȘI PROTEJAREA
RECIPROCĂ A INVESTIȚIILOR

Guvernul Republicii Turcia și Guvernul României denumite în cele ce urmează "Părțile Contractante",

în dorință de a dezvolta relațiile de cooperare economică existente între cele două state,

Fiind decise să încurajeze și să creeze condiții favorabile pentru investițiile investitorilor din Republica Turcia pe teritoriul României și ale investitorilor din România pe teritoriul Republicii Turcia,

Recunoscând că protejarea investițiilor, în cadrul acestui Acord, stimulează inițiativa în acest domeniu și crește bunăstarea economică a ambelor state,

Au convenit următoarele:

ARTICOLUL 1
DEFINIȚII

În sensul prezentului Acord:

(a) Termenul "investitor al unei Părți Contractante" înseamnă, în ceea ce privește fiecare Parte Contractantă următorii subiecți care au făcut investiții pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, în conformitate cu legile și reglementările naționale ale acelei Părți Contractante:

(i) o persoană fizică care este cetățean al Republicii Turcia sau un cetățean al României, în conformitate cu legile în vigoare;

(ii) persoane juridice, inclusiv companii, corporații, asociații de afaceri care sunt constituite sau organizate în conformitate cu legile și reglementările naționale ale acelei Părți Contractante și care au sediul împreună cu activitatea economică efectivă pe teritoriul acelei Părți Contractante.

(b) Termenul "investiții" înseamnă în conformitate cu legile și reglementările naționale ale Părții Contractante care găzduiește investiția, orice fel de active, și include, fără a se limita la:

(i) acțiuni sau orice alt fel de participare la o companie;

- (ii) proprietăți mobile și imobile și drepturi de proprietate precum ipoteci, garanții și gajuri sau drepturi similare de proprietate;
- (iii) profituri reinvestite;
- (iv) pretenții bănești sau pretenții asupra garantiei de bună execuție având valoare financiară și fiind asociate unei investiții;
- (v) drepturi de proprietate industrială, inclusiv drepturi cu privire la brevete, mărci de comerț, nume comerciale, modele industriale, know-how și fond comercial și de proprietate intelectuală;
- (vi) concesiuni conferite prin lege sau prin contract, îndeosebi concesiuni referitoare la prospectarea, extracția și exploatarea resurselor naturale.

Numitul termen se va referi la toate investițiile directe realizate conform legilor și reglementărilor interne ale acelei Părți Contractante pe teritoriul căreia au fost realizate investițiile. Termenul investiții acoperă toate investițiile făcute pe teritoriul unei Părți Contractante înainte sau după intrarea în vigoare a acestui Acord.

- (c) Termenul „profituri” înseamnă sumele provenite dintr-o investiție și includ mai ales, dar nu numai, profituri, dividende, dobânzi, redevențe, venituri de capital sau onorarii.
- (d) Termenul „teritoriu” înseamnă, cu privire la ambele Părți Contractante, teritoriul, marea teritorială și spațiul aerian deasupra acestora precum și suprafețele marine și submarine asupra cărora fiecare Parte Contractantă este îndreptățită să-și exercite, în conformitate cu dreptul internațional, suveranitatea, drepturile suverane sau de jurisdicție.

ARTICOLUL 2 **PROMOVAREA ȘI PROTEJAREA INVESTIȚIILOR**

- (1) Fiecare Parte Contractantă va promova și va admite, pe teritoriul său, investițiile investitorilor celeilalte Părți Contractante în conformitate cu legile și reglementările naționale.
- (2) Fără a aduce prejudicii măsurilor adoptate de Uniunea Europeană, investițiile investitorilor oricărei Părți Contractante vor beneficia întotdeauna de un tratament just și echitabil și se vor bucura de o protecție adecvată pe teritoriul celeilalte Părți Contractante. Niciuna din Părțiile Contractante nu va afecta prin măsuri nerezonabile sau discriminatorii gestionarea, întreținerea, folosința, posesia, extinderea sau administrarea acestor investiții.

ARTICOLUL 3

TRATAMENTUL NAȚIONAL ȘI TRATAMENTUL NAȚIUNII CELEI MAI FAVORIZATE

(1) Fiecare Parte Contractantă va acorda, pe teritoriul său, investiției investitorilor celeilalte Părți Contractante, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă investitorilor săi sau investitorilor unui stat terț, care dintre acestea este mai favorabil.

(2) Prevederile privind tratamentul național și de națiunea cea mai favorizată din acest Acord nu se vor aplica avantajelor actuale și viitoare acordate de oricare dintre Părțile Contractante în virtutea calității de membru sau asociat al unei uniuni vamale, economice sau monetare, piețe comune sau zone libere de comerț, investitorilor proprii, ai statelor membre ai respectivei uniuni, piețe comune sau zone libere de comerț, sau oricărui alt stat terț. Aceste tratamente nu se vor referi nici la avantajele pe care oricare din Părțile Contractante le acordă investitorilor dintr-un stat terț în virtutea unui acord privind dubla impozitare sau a altor acorduri reciproce de natură fiscală.

(3) Fiecare Parte Contractantă va respecta toate obligațiile asumate cu privire la investițiile pe teritoriul său ale investitorului celeilalte Părți Contractante.

ARTICOLUL 4

EXPROPRIERE ȘI DESPĂGUBIRE

(1) Investițiile făcute de investitorii uneia dintre Părțile Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante nu vor fi expropriate sau naționalizate sau supuse altor măsuri cu efect similar, cu excepția cazului când sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) măsurile sunt adoptate în scop public, în conformitate cu procedura legală;

(b) măsurile nu sunt discriminatorii;

(2) Despăgubirea va corespunde cu valoarea corectă de piață a investiției la data exproprierii sau la data la care aceasta a fost făcută publică, care dintre acestea survine prima, și va fi efectiv realizabilă, liber transferabilă și efectuată fără nicio întârziere. În eventualitatea în care plata despăgubirii întârzie, investitorul va primi dobândă pentru perioada de întârziere la efectuarea plății.

(3) La cererea investitorului, suma despăgubirii poate fi recalculată de către un tribunal sau alt organ competent al Părții Contractante unde s-a realizat investiția.

ARTICOLUL 5 COMPENSAREA PIERDERILOR

Investitorii unei Părți Contractante ale căror investiții de pe teritoriul celeilalte Părți Contractante suferă pierderi din motive de război sau conflict armat, stare de urgență la nivel național, revoltă, insurecție sau tulburări pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, vor primi de la cea din urmă un tratament cu privire la despăgubiri sau alte aranjamente, nu mai puțin favorabil față de cel pe care respectiva Parte Contractantă îl acordă proprietilor săi investitori sau investitorilor dintr-un stat terț. Fără a prejudicia măsurile adoptate de Uniunea Europeană, plățile, dacă este cazul, care rezultă din acest Articol, vor fi liber transferabile.

ARTICOLUL 6

SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR REFERITOARE LA INVESTIȚII

(1) În sensul acestui Articol, un diferend investițional este definit ca un diferend care implică:

(a) interpretarea sau aplicarea unei autorizații de investiție acordată de autoritatea de investiții străine a unei Părți Contractante unui investitor al celeilalte Părți Contractante, sau

(b) o încălcare a unui drept conferit sau creat de acest Acord cu privire la o investiție.

(2) Orice diferend între o Parte Contractantă și un investitor al celeilalte Părți Contractante, cu privire la o investiție a aceluiași investitor pe teritoriul primei Părți Contractante, se va soluționa pe cât posibil pe cale amiabilă, prin consultări și negocieri între părțile în litigiu.

(3) Dacă diferendul nu poate fi soluționat prin consultări și negocieri în termen de șase luni de la data solicitării soluționării, atunci diferendul va fi înaintat, la alegerea investitorului, către:

(a) Centrul Internațional pentru Reglementarea Diferendelor referitoare la Investiții (ICSID) înființat prin Convenția pentru Reglementarea Diferendelor referitoare la Investiții între State și Persoane ale altor State, încheiată la Washington la 18 martie 1965, în cazul în care ambele Părți devin semnatare ale acestei Convenții;

b) un tribunal arbitral ad-hoc constituit în conformitate cu Regulile de Arbitraj ale Comisiei Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional (UNCITRAL).

(4) Trimiterea diferendelor cu privire la investiții la Centrul Internațional pentru Reglementarea Diferendelor referitoare la Investiții se va realiza potrivit procedurii prevăzute în Convenția pentru Reglementarea Diferendelor referitoare la Investiții între State și Persoane ale altor State, deschisă spre semnare la Washington la 18 martie 1965.

(5) Tribunalul arbitral va decide în baza normelor de drept, luând în considerare izvoarele de drept în următoarea ordine:

- prevederile acestui Acord și ale altor Acorduri relevante între Părțile Contractante;
- legislația în vigoare a Părții Contractante interesate;
- prevederile acordurilor speciale referitoare la investiții;
- principiile generale de drept internațional recunoscute de ambele Părți Contractante.

(6) Fără a prejudicia prevederile paragrafele 3 și 4 din acest Articol;

Potrivit notificării trimise de Republica Turcia Centrului Internațional pentru Reglementarea Diferendelor referitoare la Investiții (ICSID), denumit în cele ce urmează „Centrul”, în data de 3 martie 1989, potrivit Art.24 (4) din „Convenția pentru Reglementarea Diferendelor referitoare la Investiții între State și Persoane ale altor State”:

(a) numai diferendele care provin direct din activitățile de investiții care au obținut permisiunea necesară, dacă este cazul, în conformitate cu legislația relevantă din Republica Turcia cu privire la capitalul străin, și care au demarat efectiv, vor fi supuse jurisdicției Centrului sau oricărui alt mecanism internațional de soluționare a litigiilor;

(b) diferendele referitoare la proprietate și drepturi de proprietate asupra unor proprietăți imobiliare intră total sub jurisdicția tribunalelor din Turcia și în consecință nu vor fi trimise spre soluționare Centrului sau altui mecanism internațional de soluționare a litigiilor, și

(c) referitor la art.64 din „Convenția pentru Reglementarea Diferendelor referitoare la Investiții între State și Persoane ale altor State”:

Republica Turcia nu va accepta înaintarea litigiilor care survin între Republica Turcia și altă Parte Contractantă cu privire la interpretarea sau aplicarea „Convenției pentru Reglementarea Diferendelor referitoare la Investiții între State și Persoane ale altor State”, care nu se rezolvă prin negociere la Curtea Internațională de Justiție.

(7) Decizia de arbitraj va fi definitivă și obligatorie pentru toate părțile în diferend. Fiecare Parte Contractantă se angajează să pună în aplicare decizia potrivit legislației naționale.

ARTICOLUL 7 TRANSFERURI

- (1) Fără a prejudicia măsurile adoptate de Uniunea Europeană, fiecare Parte Contractantă va permite cu bună credință ca toate transferurile referitoare la o investiție să se facă liber și fără întârziere în și din teritoriul său. Aceste transferuri includ:
- (a) profituri;
  - (b) sume din vânzarea totală sau parțială sau lichidarea investiției;
  - (c) plăți efectuate pentru rambursarea creditelor pentru investiții și a dobânzilor legale;
  - (d) onorarii de administrare și asistență tehnică;
  - (e) câștiguri nete ale persoanelor care au voie să lucreze la investiția făcută pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.

(2) Transferurile se vor efectua fără întârziere în valută convertibilă în care s-a realizat investiția sau în orice altă valută convertibilă convenită de investitor la cursul de schimb în vigoare la data transferului.

ARTICOLUL 8 SUBROGAREA

(1) Dacă investițiile unui investitor al unei Părți Contractante sunt asigurate împotriva riscurilor necomerciale în cadrul unui sistem stabilit prin lege, orice subrogare a asigurătorului în drepturile, pretențiile numitului investitor potrivit termenilor acelei asigurări vor fi recunoscute de către celalătă Parte Contractantă. Totuși, prin subrogarea drepturilor sale asigurătorului, investitorul nu va fi exonerat de obligațiile sale privind investițiile.

(2) Dacă una din Părțile Contractante, în virtutea unei garanții împotriva riscurilor necomerciale pentru o investiție realizată pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, efectuează plăți către proprii săi investitori, aceasta este subrogată în drepturile, pretențiile și acțiunile numitului investitor ca și în obligațiile legate de aceste drepturi, potrivit condițiilor respectivei garanții.

(3) Asigurătorul sau garantul nu va avea dreptul să exercite orice alte drepturi în afara celor la care ar fi avut drept de exercitare investitorul.

(4) Diferențele dintre o parte contractantă și un asigurător sau garant vor fi solutionate potrivit prevederilor de la Art.6 sau 10 din acest Acord, după caz.

ARTICOLUL 9 INVESTIȚIILE EXISTENTE

Investițiile făcute de investitorii uneia din Părțile Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, înainte de intrarea în vigoare a acestui Acord vor fi și ele supuse prevederilor acestui Acord. Totuși, acest Acord nu se va aplica diferendelor survenite înainte de intrarea sa în vigoare.

ARTICOLUL 10 DIFERENDE ÎNTRE PĂRTILE CONTRACTANTE

(1) Diferendele dintre Părțile Contractante privind interpretarea și aplicarea acestui Acord vor fi, în măsura posibilului, soluționate prin negocieri directe și semnificative între cele două Părți. Dacă un diferend nu se poate soluționa în termen de șase luni de la începerea negocierilor, atunci, la cererea oricărei dintre Părțile Contractante, diferendul va fi înaintat unui tribunal arbitral.

(2) Un astfel de tribunal arbitral se va constitui pentru fiecare caz individual în felul următor: în termen de trei luni de la primirea cererii de arbitraj, fiecare Parte Contractantă va numi câte un membru al tribunalului. Cei doi membri vor selecta apoi o persoană dintr-un stat terț, care, cu aprobarea Părților Contractante, va fi desemnat drept Președinte al tribunalului. Președintele va fi numit în termen de trei luni de la data numirii celorlalți doi membri. Dacă în perioadele precizate nu s-au făcut numirile respective, oricare dintre Părțile Contractante poate, în lipsa altei înțelegeri să invite Președintele Curții Internaționale de Justiție să facă numirile necesare. Dacă Președintele este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante, sau dacă este în alt fel în imposibilitatea de a se achita de această funcție, Vicepreședintele va fi invitat să facă numirile necesare. Dacă și Vicepreședintele este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante sau nu se poate achita de funcție, atunci următorul membru ca vechime al Curții Internaționale de Justiție, care nu este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante, va fi invitat să facă numirile respective.

(3) Tribunalul arbitral va lua deciziile pe baza prevederilor acestui Acord și a altor acorduri încheiate și în vigoare între Părțile Contractante, ca și a principiilor și regulilor generale de drept internațional. Deciziile tribunalului arbitral vor fi luate cu majoritate de voturi și vor fi definitive și obligatorii.

(4) Fiecare Parte Contractantă va suporta cheltuielile arbitrului propriu și ale reprezentărilor sale la procedurile arbitrale. Costurile cu privire la Președinte și celealte costuri vor fi suportate în părți egale de Părțile Contractante.

(5) Tribunalul își va stabili propria procedură.

ARTICOLUL 11 INTRAREA ÎN VIGOARE, MODIFICAREA, DURATA ȘI ÎNCETAREA VALABILITĂȚII

(1) Fiecare Parte Contractantă va notifica în scris celeilalte Părțile Contractante îndeplinirea procedurilor interne legale de ratificare, necesare în teritoriul său,

pentru intrarea în vigoare a acestui Acord. Acest Acord va intra în vigoare la data ultimei dintre cele două notificări

(2) Acest Acord va rămâne în vigoare pe o perioadă de zece ani și va continua să rămână în vigoare până când, după expirarea perioadei initiale de zece ani, oricare dintre Părțile Contractante va notifica în scris celeilalte Părțile Contractante intenția sa de încetare a valabilității acestui Acord. Nota de încetare a valabilității va deveni efectivă la un an după ce a fost primită de către cealaltă Parte Contractantă.

(3) Referitor la investițiile efectuate până la data încetării valabilității acestui Acord, prevederile Acordului vor continua să rămână în vigoare pentru o perioadă de încă zece ani începând de la data expirării sale.

(4) Prin derogare de la paragraful 2 al acestui Articol, în cazul viitoarelor evoluții ale dreptului Uniunii Europene sau aderării Turciei la Uniunea Europeană, acest Acord va fi modificat, dacă va fi necesar, prin consens al Părților Contractante, astfel încât să se asigure conformitatea prevederilor sale cu obligațiile Turciei și ale României decurgând din calitatea de state membre ale UE.

Dacă nu se poate ajunge la un consens, Părțile Contractante vor avea dreptul de a denunța acest Acord. Acordul își va înceta aplicabilitatea în termen de trei luni de la primirea notei de denunțare. În ceea ce privește investițiile făcute sau dobândite înainte de data denunțării acestui Acord și cărora acest Acord li se aplică, prevederile tuturor celorlalte articole din acest Acord vor rămâne în continuare în vigoare pe o perioadă de zece ani de la data denunțării.

(5) Acordul dintre Guvernul Republicii Turcia și Guvernul României pentru promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Ankara la 24 ianuarie 1991, își va înceta valabilitatea la data intrării în vigoare a acestui Acord.

Semnat la București, în data de 3 martie 2008, în două exemplare originale, fiecare în limbile turcă, română și engleză, toate textele fiind egal autentice. În caz de divergență în interpretare, textul în limba engleză va prevale.

**PENTRU GUVERNUL
REPUBLICII TURCIA**

**PENTRU GUVERNUL
ROMÂNIEI**

Kürşad Tüzmen

Ovidiu Silaghi

Ministrul de Stat

Ministrul pentru Întreprinderi Mici și
Mijlocii, Comerț, Turism și
Profesii Liberale

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY AND THE GOVERNMENT OF ROMANIA ON THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Republic of Turkey and the Government of Romania, hereinafter referred to as "the Contracting Parties",

Desiring to develop the relations of economic co-operation existing between the two countries,

Determined to encourage and create favourable conditions for investments of investors of Romania in the territory of the Republic of Turkey and by investors of the Republic of Turkey in the territory of Romania.

Recognizing that protection of the investments, under this Agreement, stimulates the initiative in this field and increases the economic prosperity of both countries,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

Definitions

For the purposes of this Agreement:

(a) The term "investor of a Contracting Party" means, with regard to either Contracting Party, the following subjects who made investments in the territory of the other Contracting Party, in accordance with the national laws and regulations of that Contracting Party:

- (i) a natural person who is a national of the Republic of Turkey or a citizen of Romania under their applicable national laws;
- (ii) legal persons, including companies, corporations, business associations, which are constituted or otherwise duly organized under the national laws and regulations of that Contracting Party and have their seat, together with their real economic activities in the territory of that Contracting Party.

(b) "investment" means in conformity with the national laws and regulations of the hosting Contracting Party every kind of asset and includes but not exclusively:

- (i) shares or any other terms of participation in a company;
- (ii) movable and immovable property, and property rights such as mortgages, liens and pledges or similar property rights;
- (iii) reinvested returns;
- (iv) a claim to money or a claim to performance having financial value and associated with an investment;

(v) industrial property rights, including rights with respect to patents, trademarks, trade names, industrial designs, know-how and goodwill and intellectual property rights;

(vi) concessions conferred by law or by virtue of a contract, particularly concessions related to prospecting, extracting and exploiting natural resources.

The said term shall refer to all direct investments made in accordance with the laws and regulations in the territory of the Contracting Party where the investments are made. The term investments cover all investments made in the territory of a Contracting Party before or after entry into force of this Agreement.

(c) "returns" means the amounts yielded by an investment and in particular though not exclusively, includes profits, dividends, interests, royalties, capital gains or fees.

(d) Territory means, in respect of each Contracting Party; the land territory, the territorial sea and the air space above them as well as the sea and submarine areas over which the Contracting Party is entitled to exercise, in conformity with international law, sovereignty, sovereign rights or jurisdiction.

ARTICLE 2

Promotion and Protection of Investments

(1) Each Contracting Party shall promote and admit, in its territory, the investments of the investors of the other Contracting Party in accordance with its national laws and regulations.

(2) Without prejudice to the European Union measures, investments of investors of each Contracting Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection in the territory of the other Contracting Party. Neither Contracting Party shall in any way impair by unreasonable or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment, extension or disposal of such investments.

ARTICLE 3

National and Most Favoured Nation Treatment

(1) Each Contracting Party shall accord, in its territory, to the investment of the investors of the other Contracting Party a treatment not less favourable than that which it accords to investments of its investors or investors of any third State, whichever is the most favourable.

(2) The national and most favoured nation treatment provisions of this Agreement shall not apply to all actual or future advantages accorded by either Contracting Party by virtue of its membership of, or association with, a customs, economic or monetary union, a common market or a free trade area to investors of its own, of Member States of such union, common market or free trade area, or of any other third State. Nor shall such treatment relate to any advantage which either Contracting Party accords to investors of a third State by virtue of a double taxation agreement or other agreements on a reciprocal basis regarding tax matters.

(3) Each Contracting Party shall observe any other obligation entered into with regard to investments made in its territory by investors of the other Contracting Party.

ARTICLE 4

Expropriation and Compensation

(1) The investments made by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party shall not be expropriated or nationalized or subjected to other measures having a similar effect, unless the following conditions are fulfilled:

(a) the measures are adopted for public purpose, under due process of law;

(b) the measures are not discriminatory.

(2) The compensation shall correspond to the fair market value of the investment at the time of the expropriation or at the time it became public knowledge, whichever is earlier, and shall be effectively realizable, freely transferable and made without delay. In the event that payment of compensation is delayed, the investor shall receive interest for the period of any undue delay in making payment.

(3) Upon the request of the investor, the amount of compensation can be reassessed by a tribunal or other competent body of the Contracting Party where the investment has been made.

ARTICLE 5

Compensation for Losses

Investors of one Contracting Party whose investment in the territory of the other Contracting Party suffers losses owing to war or other armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot, in the territory of the latter Contracting Party, shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards compensation or other settlement, not less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or investors of any third State. Without prejudice to the measures adopted by the European Union, payments, if any, resulting from this Article shall be freely transferable.

ARTICLE 6

Settlement of Investment Disputes

(1) For the purposes of this Article, an investment dispute is defined as a dispute involving:

- (a) interpretation or application of any investment authorization granted by a Contracting Party's foreign investment authority to an investor of the other Contracting Party, or
- (b) a breach of any right conferred or created by this Agreement with respect to an investment.

(2) Any dispute between one Contracting Party and an investor of the other Contracting Party, concerning an investment of that investor in the territory of the former Contracting Party shall be settled, as far as possible amicably, by consultations and negotiations between the parties to the dispute.

(3) If the dispute cannot be settled by consultations and negotiations within six months from the date of request for settlement then the dispute shall be submitted to, as the investor may choose to:

(a) the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) set up by the "Convention on Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of other States" done at Washington, on March 16, 1965, in case both Contracting Parties become signatories of this Convention,

(b) an ad hoc court of arbitration laid down under the Arbitration Rules of Procedure of the United Nations Commission for International Trade Law (UNCITRAL).

(4) The submission of the investment disputes to the International Center for the Settlement of Investment Disputes will be done in accordance with the procedure provided for in the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on March 18, 1965.

(5) The arbitral tribunal shall decide on the basis of the law, taking into account the sources of law in the following precedence:

- the provisions of this Agreement and other relevant Agreements between the Contracting Parties;
- the law in force in the Contracting Party concerned;
- the provisions of special agreements relating to investments;
- the general principles of international law as recognized by both Contracting Parties.

(6) Notwithstanding the provisions of paragraphs 3 and 4 of this Article;

In accordance with the notification submitted by the Republic of Turkey to the International Center for the Settlement of Investment Disputes (ICSID), hereinafter referred as “the Center”, on March 3, 1989, pursuant to Article 25 (4) of the “Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States”;

- a) only the disputes arising directly out of investment activities which have obtained necessary permission, if any, in conformity with the relevant legislation of the Republic of Turkey on foreign capital, and that effectively started, shall be subject to the jurisdiction of the Center or any other international dispute settlement mechanism; and
- b) the disputes, related to the property and real rights upon the real estates are totally under the jurisdiction of the Turkish courts and therefore shall not be submitted to jurisdiction of the Center or any other international dispute settlement mechanism; and
- (c) With regard to the Article 64 of the “Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States”:

The Republic of Turkey shall not accept the referral of any disputes arising between the Republic of Turkey and any other Contracting State concerning the interpretation or application of “Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States”, which is not settled by negotiation, to the International Court of Justice.

(7) The arbitration awards shall be final and binding for all parties in dispute. Each Contracting Party commits itself to execute the award according to its national law.

ARTICLE 7

Transfers

- (1) Without prejudice to the measures adopted by the European Union, each Contracting Party shall permit in good faith all transfers related to an investment to be made freely and without delay into and out of its territory. Such transfers shall include:
- (a) returns;
  - (b) proceeds of the total or partial sale or liquidation of the investment;
  - (c) the payments made for the reimbursement of the credits for investments and interest due;
  - (d) management and technical assistance fees;
  - (e) the net earnings of the nationals who are allowed to work in the investment made in the territory of the other Contracting Party.

(2) Transfers shall be made without delay in the convertible currency in which the investment has been made or in any convertible currency, if so agreed, by the investors and at the rate of exchange at the date of transfer.

ARTICLE 8

Subrogation

(1) If the investments of an investor of one Contracting Party are insured against non-commercial risks under a system established by law, any subrogation of the insurer into the rights, claims and actions of the said investor pursuant to the terms of such insurance shall be recognized by the other Contracting Party. However, by subrogating its rights to the insurer the investor will not be relieved from its obligations concerning the investments.

(2) If one of the Contracting Parties, by virtue of a guarantee given against noncommercial risks for an investment made in the territory of the other Contracting Party, makes payments to its own investors, it is subrogated in the rights, claims and actions of the said investor as well as in the obligations in connection with such rights, pursuant to the terms of such guarantee.

(3) The insurer or guarantor shall not be entitled to exercise any rights other than the rights which the investor would have been entitled to exercise.

(4) Disputes between a Contracting Party and an insurer or guarantor shall be settled in accordance with the provisions of Article 6 or 10 of this Agreement, whichever is appropriate.

ARTICLE 9

Existing Investments

Investments made by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party before this Agreement enters into force shall be also subjected to the provisions of this Agreement. However, this Agreement shall not apply to any disputes that have arisen before its entry into force.

ARTICLE 10

Disputes between the Contracting Parties

(1) Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation and application of this Agreement should, as far as possible, be settled through direct and meaningful negotiations between the two Contracting Parties. If such a dispute cannot be settled within six months after the commencement of negotiations, then, upon the request of either Contracting Party, the dispute shall be submitted to an arbitral tribunal.

(2) Such an arbitral tribunal shall be constituted for each individual case in the following way: Within three months from the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the tribunal. Those two members shall then select a national of a third State, who on approval by the Contracting Parties shall be appointed Chairman of the tribunal. The Chairman shall be appointed within three months from the date of appointment of the other two members. If within any of the periods specified the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make any necessary appointments. If the President is a national of either Contracting Party or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President shall be invited to make necessary appointments. If the Vice-President is a national of either Contracting Party or if he, too, is prevented from discharging the said function, the Member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.

(3) The arbitral tribunal shall issue its decisions on the basis of the provisions of this Agreement and of other agreements concluded and effective between the Contracting Parties, as well as on the general principles and rules of international law. The arbitral tribunal shall reach its decisions by a majority of votes and its decision shall be final and binding.

(4) Each Contracting Party shall bear the costs of its arbitrator and of its representations in the arbitral proceedings. The costs of the Chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties.

(5) The tribunal shall determine its own procedure.

ARTICLE 11

Entry into Force, Amendment, Duration and Termination

(1) Each Contracting Party shall notify the other Contracting Party in writing of the completion of the internal legal procedures required in its territory for the entry into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force on the date of the latter of the two notifications.

(2) This Agreement shall remain in force for a period of ten years and shall continue in force thereafter unless, after the expiry of the initial period of ten years, either Contracting Party notifies in writing the other Contracting Party of its intention to terminate this Agreement. The Notice of termination shall become effective one year after it has been received by the other Contracting Party.

(3) In respect of investments made until the date of expiry of the validity of the Agreement, the provisions of this Agreement shall continue in effect for a period of ten years, beginning with the date of its termination.

(4) By derogation to paragraph 2 of this Article, in case of future evolutions of European Union law or Turkey's accession to the European Union, this Agreement shall be amended, if necessary, by mutual consensus of the Contracting Parties, so as to ensure the conformity of its provisions with Romania's or Turkey's obligations arising from the EU member status.

If such consensus cannot be reached, both Contracting Parties shall have the right to denounce this Agreement. The Agreement shall cease to apply 3 months after the receipt of the denunciation note. With respect to investments made or acquired prior to the date of denunciation of this Agreement and to which this Agreement otherwise applies, the provisions of all of the other Articles of this Agreement shall thereafter continue to be effective for a further period of ten years from such date of denunciation.

(5) The Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the Government of Romania for the Reciprocal Promotion and Protection of Investments, signed in Ankara on January 24, 1991, will be terminated on the date of entry into force of this Agreement.

Signed at Bucharest on 3 march 2008 in two originals, each in the Turkish, Romanian and English languages, all texts being equally authentic.

In case of differences of interpretation, the text in the English language shall prevail.

For the Government of the Republic of Turkey

For the Government of Romania

Kürşad Tüzmen
Minister of State

Ovidiu Silaghi
Minister for Small and Medium-Sized Companies, Trade, Tourism and Liberal Professions